

A. Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

17684

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 08.02.2013

A. Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı tarafından, kadın istihdamının ve doğurganlığın artırılması amacıyla yapılan açıklamalar, gazetelerde "Çalışan anneye kreş yardımı", "Organize Sanayi Bölgelerinde kreş açılacak" "Devlet çalışan kadına 300 TL kreş yardımı verecek" başlıklarıyla yer almaktadır. Sözü edilen 'kreş yardım paketi', Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Kamusal olması gereken; ancak toplumsal olarak kadınların sorumluluğunda görüldüğü için kadınlar tarafından yerine getirilen bakım hizmetleri -özellikle de çocuk bakımı- kadın istihdamı önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Kadın Emegi İstihdamını Geliştirme platformu tarafından hazırlanan raporda yer alan veriler ve tespitler, Türkiye'de çocuk bakım hizmetlerinin seviye ve nitelik bakımından yerlerde süründüğünü, kamusal bir hizmet olması gereken kreşlerin, ticari bir işletme gibi ele alındığını göstermektedir.

Çocuk bakımı hizmetleri ile ilgili genel olarak Türkiye'de kreş ve diğer çocuk bakım olanakları son derece sınırlı durumdadır. Kreş ve okul öncesi eğitim koşullarını sağlama oranı sadece %16 düzeyindedir. Türkiye'de, 3 yaş altı çocuklar için kreş bulunmamakta, 3-5 yaş için çok az sayıda imkân bulunmakta olup, devlet konuyla ilgili 16 haftalık annelik izni dışında sorumluluk almamaktadır. Okul öncesi eğitime katılım ise, 3 yaş için %4, 4 yaş %16, 5 yaş %61 düzeyindedir.

Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre, Türkiye'de 25.172 resmi, 3.453 özel olmak üzere toplam 28.625 "okul öncesi eğitim" kurumu mevcuttur. Bu veriler, MEB ve SHÇEK'e bağlı kurumlar tarafından sunulan erken çocukluk bakım ve eğitim hizmetlerinin yanı sıra 657 sayılı devlet memurları kanununa bağlı olarak 150 ve fazla sayıda kadın işçi çalıştıran işyerlerinde, işverence açılan erken çocukluk bakım ve eğitim kurumlarını da kapsamaktadır.

Hükümetin izlediği neoliberal iktisadi politikalar nedeniyle, kamu kurumları ve yerel yönetimlere ait kreşler, hızla özel sektöre devredilmekte ya da ücretleri sürekli arttırılmaktadır. Özel sektöre ait kreşler ise, kapitalist bir işletme gibi ele alınmakta, çocuk bakım hizmetlerinin niteliği düşük ama ücretler son derece yüksektir. İşveren tarafından ücrete katkı olarak ya da hizmet alımı yoluyla sağlanan kreş destekleri de oldukça sorunlu ve yetersizdir. Bu nedenle çocuk bakımı, kadınların çalışma hayatından çekilmesine neden olabilmektedir. Bu çerçevede;

- 1- Türkiye'de, merkezi ve yerel yönetimler ile 4857 sayılı İş Kanunu'na bağlı 2552 sayılı yönetmeliğin 15. Maddesi uyarınca 150'den çok kadın işçi çalıştıran özel işyerlerine ait kaç kreş bulunmaktadır?
- 2- Türkiye İşverenler Sendikasına (TİSK) üye işverenlerden kaçının işyerinde kreş bulunmaktadır? TÜSİAD, MÜSİAD ve TOBB üyesi işverenlerin kaçının işletme ve fabrikalarında kreş bulunmaktadır?

A.Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

17684

- 3- Kadınların istihdama ve sosyal hayata katılımı önündeki en büyük engellerden biri olan çocuk bakımı meselesine gerçekten çözüm getirebilmek için Bakanlığınız, hangi kadın örgütleriyle ve sendikalarla görüş alışverişinde bulunmaktadır?
- 4- İşyerlerinde kreş açılması için 150 kadın işçi çalışmasını şart koşan düzenlemenin, cinsiyet ayrımı yapmaksızın "işyerinde 150 işçi çalışması" şeklinde değiştirilmesini düşünüyor musunuz?
- 5- Hükümetiniz hazineye büyük mali yük getirdiği iddiasıyla, bir yandan hızla kamu kurumlarına ait kreşleri kapatıp, özele devrederken ya da dışardan hizmet satın alma yöntemiyle, çok yüksek ücretler karşılığında işletirken, "çalışmak isteyen anneye 300TL kreş desteğini" nasıl gündeme getirmektedir?
- 6- Kreş yardımı olarak Bakanlığınızca zikredilen 300 TL hangi kriterlere göre tespit edilmiştir?
- 7- "Kreş yardımı" doğrudan anneye mi yoksa OSB'lerde açılacak kreşlere mi, yoksa ebeveynlerin tercih ettiği çocuğun bakım hizmetlerini yürütecek kreşlere mi verilecektir? Mahalle ve semtlerdeki kreşlere de destek verilecek mi?
- 8- Kreş yardımının İşsizlik sigortası fonundan karşılanacağı yönünde çıkan haberler doğru mudur, doğru değil ise bu finansmanın kaynağı nedir?
- 9- Hükümetiniz kadın istihdamını teşvik etme iddiasıyla, çocuk bakım hizmetlerini piyasa açıp, işveren kesimine yeni bir kaynak transferinde mi bulunmaya hazırlanmaktadır?
- 10- Çalışan veya çalışmak isteyen anneye ya da kreş açan işverene, piyasayı desteklemek için kreş yardımı vermek yerine neden çocuk bakım hizmetlerinin, bizzat kamu hizmeti olarak merkezi ve yerel yönetimler eliyle yürütülmesi ve özel işletmelerin yasa gereği açması gereken kreşlerin açılması devlet politikası haline getirilmiyor?